

Martina Stepić

VITEZ NA VRATIMA

Pst, tiho budi, srećice.

Nitko se nije sjećao kada je grad podignut. Ni starci, ni djedovi njihovih djedova. Grad se šeretski smjestio na polje kao da je ondje od stvaranja svijeta. Zidine su bile dugačke pet i široke tri dana hoda. Na pogled kao krema od lješnjaka, na dodir kao ribež. Djeca iz sela bježala bi u njihovo podnožje pokušavajući vidjeti ima li koga na vrhu. Uzalud.

Čudno od čudnijeg bilo je što se u grad moglo ući samo kroz jedna vrata. Znatiželjan je svijet, znatiželjni su ljudi. Ulazili bi oni u grad. Ha, srećice moja, kako da ne bi! I mače se uhvati na nit, kako neće čovjek na znatiželju. Nisu ulazili jer ih je bilo strah. Na vratima je stajao oklopljeni vitez. Štitnici za noge, prsni oklop, štitnici za ruke, rukavice i kaciga preko lica. U desnoj ruci koplje, u lijevoj štit, uz nogu mač.

A najčudnije je bilo što vitez nije govorio. Samo je stajao i plašio pošten puk koji mu se nije usudio približiti. Pokoji bi se mladac, ohrabren nedjeljnim vinom i djevojkom pod rukom, usudio nešto povikati. Prijetio bi šakama izdaleka.

Kako bilo da bilo, a nikad ne bilo, u grad se ulazilo nije. Na livadi su se održavali sajmovi. Govedari, svinjari, ovčari. Slastičari, krojači, oružari. Propale dvorske lude i slabokrvni trubaduri. Miris pržene masti miješao se s mirisom sira u maslinovom ulju. Zvuci flauta sa zvucima cjenkanja. Sve se moglo omirisati. Pojesti samo ono što se platilo. Sve se moglo hvaliti. Prigovaralo se samo kupljenome prije kupnje.

Ej, srećo, nema više takvih sajmišta. Da mi ih je još jednom vidjeti. Pojesti slatko meku lepinju.

Uzalud.

Bolje da ti pričam.

Kod slastičara je uvijek bila gužva. Čudan od čudnijeg bio je slastičarev šegrt. Prvo, jer je bio žensko. Drugo, jer se činilo da o svakom kolaču ima priču. Treće, jer je pod maramom imala kratku kosu.

Oko podneva prvog dana sajma dao je slastičar djevojci pauzu. Čim se odmaknula od štanda, počeli su letjeti muškarci oko nje. Nije da je bila neviđena ljepotica, ali oči su joj bile dvije kapljice čokolade. Postolarev kalfa bio je posebno nametljiv.

„Radije ću jesti s vitezom na vratima, nego s tobom!“, rekla je.

A potom je, jer nikada ne bi prijetila nečim što nije mogla ostvariti, odmarširala preko livade i sjela sa sendvičem malo dalje od viteza. Oklopljeni čuvar nije bacio koplje, nije prijetio. Nepomičan kao uvijek.

Nakon ručka odmjerila je viteza. Za dvadesetak minuta čuo je svašta, iako ništa nije pitao. Kako se zove slastičarnica u kojoj radi. Zašto voli cimet, đumbir, vaniliju, kokos, mak, med, limun i orah.

Drugi dan. Šegrtica je preskočila dio u kojem izbjegava kalfu i odmah odjurila do viteza. U blizini se skupilo nešto znatiželjnika koji su čekali da vitez kazni drznicu. Žamorilo se, srećice. Bilo je i zlobnika. Njih uvijek ima. Smijali su se gledajući je kako donosi drveni stolčić, jede pogaču sa šunkom i pogledava prema vitez. Odlučila mu je opisati obitelj. Nije bila najmlađa sestra. Nije bila najgluplja ili najljepša. Nije imala maćehu. Kosa joj nije bila zlatna, a nije bila ni izgubljena kraljeva kći. Na kraju ju je iznerviralo što je imala osjećaj da je vitez ne sluša.

„Čuj, oklopljenko? Pokaži koji gram razumijevanja za moj život.“

„Ti si oklopljeno gundalo! Da nisi, donijela bih ti sutra kolače.“

Iz oklopa se začulo mumljanje.

„Ni govoriti ne znaš!“

Mumljanje se pojačalo.

Djevojka je bijesno uzela stolac i okrenula se.

A onda se začulo čudno od čudnijeg.

„Prvo – mogu govoriti. Drugo - nisam gundalo. Treće - volim kifle od oraha. Četvrto - znam da radiš kod slastičara jer mirišeš na vaniliju i limunovu koru.“

Zvučao je kao da ga boli grlo. Stoljećima nije pričao. Šegrtica ga je čula, no nije se okrenula.

„Da vidiš kako je to kada te ne slušaju“, pomislila je izravnajući malo jače leđa i uspravivši glavu.

Treći dan. Uz rub livade sada je već stajala vojska ljudi. Muškarci, žene, djeca, kućni ljubimci, careva tajna policija, pijanci. Bučili su i navijali. Grofovski glazbenici svirali su redom sve valcere i polke.

Djevojka je došla s dva stolca. Jedan je stavila pred viteza. Osim kebaba za sebe, imala je i kifle od oraha. Ponudila ih je vitezu.

„Ne mogu, ne vidiš li da imam kacigu?“

„Maknut ću je.“

Kaciga je bila preteška za nju.

„Pokušaj sam.“

„Ne mogu. Moje željezne rukavice su samo za držanje koplja, mača i štita.“

„Muškarci... maknut ću rukavice.“

Oprezno ih je odvrnula, skinula i odložila. Čudno od čudnijeg bilo je što vitez nije imao dugačke nokte, iako ih stoljećima nije kratio. Čudno, naravno, od čudnijeg bilo je što nije bio star, s dugom kosom i bradom. Kao što si, srećice, čula, stoljećima je čuvao grad bez šišanja i brijanja. A čudne od najčudnijeg bile su njegove oči boje krupno mljevenog kukuruza.

Djevojka je kolače odložila u viteške dlanove. Osjetivši tuđu kožu, vitez je s olakšanjem sjeo na stolec. Pripovijedao je o štitonoši koji je jednom davno napustio grad kako bi postao svjetski poznati vitez. U gradu je ostavio prijatelje i voljenu dvorsku damu. Nakon što je pobijedio 2349 razbojnika, 46 letećih zmajeva i 15 crnih vitezova, vratio se ponosno u grad u kojem više nikoga nije bilo. Otjerao ih je zli čarobnjak. Odlučio je čuvati grad dok se stanovnici ne vrate. Pripovijedao je, a ljudi su prolazili kraj njega. Ulazili i izlazili u grad. *E, srećice, i ja sam tamo bio. Kroz vrata prolazio. Nikad prošao. Na zidine se penjao. Nikad popeo. U dvoranama se skrivača igrao. Nikada sakrio.*